

*Наталія Шульга,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
(Умань, Україна)*

НАВЧАННЯ КРЕАТИВНОМУ ПИСЬМУ СТУДЕНТІВ ВИПУСКНИХ КУРСІВ БАКАЛАВРАТУ МОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Письмо – це одна з найскладніших продуктивних навичок студентів в процесі навчання. Існує багато підходів до навчання письму. Творче (креативне) письмо – це один з підходів до викладання письма, який стає все більш значимим в сучасній дидактиці.

Дж. Хармер виділяє декілька причин для навчання студентів писемної англійської мови, що включає в себе підкріплення знань, розвиток мовлення, стиль навчання та письмо як навичку [2].

Підкріплення знань використовується як засіб вдосконалення мовленнєвих навичок, коли викладач дає завдання написати речення відповідно до певного граматичного або лексичного аспекту мови. В результаті, студентам необхідно критично осмислити правильність граматичної структури речення, що сприяє розвитку їхніх писемних навичок.

Стиль навчання у писемній діяльності студентів може розглядатися як їхній навчальний стиль.

Письмо як вміння. Найважливішим завданням креативного письма є те, що письмо сам по собі є основним вмінням використання мови. Щоб вивчити мову, студенти повинні володіти навичками слухання, говоріння й читання, а також вміннями написання листів, есе, укладання звітів, тощо із використанням правил пунктуації, побудови абзаців та ін.

Креативне письмо є одним із найефективніших напрямків оволодіння навичками письма студентами випускних курсів ОС «бакалавр» мовних спеціальностей.

Студенти старших етапів навчання бакалаврату, які опановують мовні спеціальності, повинні володіти знаннями щодо аналізу різних письмових текстів, розрізняти між жанрами та стилями писемного мовлення та розуміти відмінності в писемних лексичних одиницях. Креативне письмо не є єдиним типом письма, яким повинні послуговуватися студенти у своїй навчальній діяльності, проте воно сприяє розвитку творчих здібностей останніх та націлює на досягнення персонального успіху.

Креативне письмо має багато форм, проте найефективніше з них є, на нашу думку, кооперативне. Кооперативне письмо – це таке письмо, яке заохочує студентів, більш розвинених в мовленнєвому аспекті, набагато краще, говорити й брати участь у процесі написання творчих робіт. У цій формі роботи, доцільно звертати увагу студентів на уривки творів художньої літератури або поезії, які можуть допомогти їм більше зосередитися на якості їхніх творів, ессе чи коротких нарисів, а не на кількості написаних ними слів. Часто студенти зосереджуються на кліше, які повторюють в процесі написання власного твору, тому викладач може встановлювати обмеження у вигляді ідей до написання твору, пропонувати різні види кліше, взаємозамінні вислови та інше. Поетичні презентації як види підготовчих вправ до креативного письма є ефективними засобами розвитку в студентів чіткої вимови, вміння правильно ставити наголос, розрізняти між стилями письма та надати їм впевненість у власних ідеях.

Найбільшою перевагою у креативному письмі є зв'язок творчого письма з читанням. Перед плануванням власного твору, студентам необхідно ознайомитися із літературою, яка висвітлює задану проблему, що допоможе їм розвинути глибше розуміння текстів, які вони читають, отримуючи практичне уявлення про стилі та жанри творів.

Ще одним важливим етапом креативного письма є обмін інформацією між учасниками творчого завдання. Презентація власних ідей, публікація своїх віршів у блозі з послідуєчим їх обговоренням, читання робіт один одного з рецензуванням – все це допомагає налагодити більш тісні зв'язки в межах групи студентів та отримати досвід критичного осмислення власних творчих здібностей.

С. Кенні визначає чотири основні фактори використання творчого письма у вивченні іноземних мов в аудиторії, які можуть використовуватися у навчанні студентів іноземних мов на старших етапах навчання:

1. Свобода самовираження. Згідно з С. Кенні, більшість курсів письмового характеру зосереджені на граматичній структурі та правильній формі. Менша концентрація уваги приділена використанню творчості студентів. Як результат, це може призвести до дисонансу та низьких мотиваційних рівнів, а також залишити мало місця для розвитку поглядів, думок та ідей самих студентів. Однак він вважає, що творчі дії мають безпосереднє відношення до уявлень студентів, оскільки дозволяють їм досліджувати свої «інтереси та ідеї в спонтанній формі, у безпосередній і особистий спосіб».

2. Використання уяви. С. Кенні стверджує, що сприяння використанню уяви, впровадження творчих підходів, діяльності та завдань відіграють

важливу роль у розвитку особистості. Якщо вчителі допомагають студентам розвивати їхні творчі здібності та сприяють самовираженню, це підвищує мотиваційний рівень в студентів, а також заохочуватиме їх до успішних навчальних результатів.

3. Емоційна відповідь. Основна відмінність між творчим письмом та написанням фактів – це творче письмо, яке може викликати емоційну реакцію студентів та сприяти їхньому емоційному реагуванню.

4. Зв'язок між вивченим і новим матеріалом. Креативне письмо може пов'язувати існуючі знання з новими ідеями та незнайомими мовними структурами [3].

Отже, розвиток навичок письма студентів є важливою складовою в оволодінні ними іноземними мовами. Навчання креативному письму студентів випускних курсів бакалаврату мовних спеціальностей дозволяє більш ефективно розвивати їхні творчі здібності у написанні творчих робіт і, відповідно, у вивченні ними іноземних мов. Використання вищезазначених факторів креативного письма, запропонованих С. Кенні, на заняттях з вивчення іноземних мов, може також стати ефективним інструментом викладача у розвитку когнітивних та комунікативних навичок студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Creative Writing For the ESL Student. In [eslpartyland.com](http://www.eslpartyland.com). Retrieved from <http://www.eslpartyland.com/creative-writing-esl-student>

2. Harmer, J. (1998). *How to Teach English: An introduction to the practice of English language teaching*. Edinburgh Gate, Harlow, Essex CM20 2JE, England: Addison Wesley Longman Limited.

3. Kenny S. Teaching Creative Writing in an ESL Context./ Режим доступу: <http://www.japantesoljournal.jp/archives/volume1/styled-5>

4. Kumar, S. (2012). 'Creative writing brings fresh air in the classroom' An Interview with Vishnu Singh Rai. Retrieved from <http://neltachoutari.wordpress.com/2012/12/01/creative-writing-brings-fresh-air-in-the-classroom-an-interview-with-vishnu-singh-rai/>.